

Vergaderjaar 2011–2012

29 515

Kabinetsplan aanpak administratieve lasten

Nr. 335

BRIEF VAN DE COLLEGEVOORZITTER VAN ACTAL

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 oktober 2011

Het kabinet Rutte-Verhagen heeft medio september 2011 in twee Voortgangsrapportages uiteengezet hoever de vermindering van regeldruk is gevorderd (Kamerstuk 29 515, nr. 333). De aanpak van het kabinet bouwt voort op de fundamenteën die door de voorgaande kabinetten zijn gelegd. Daarnaast zet het kabinet eigen accenten, met als doel een structurele, merkbare en kabinetsbrede daling van regeldruk voor bedrijven, burgers en beroepsbeoefenaren. Wij waarderen de aanpak die het kabinet voor ogen heeft. Wij zullen toetsen of de resultaten die het kabinet met de toepassing van het integraal afwegingskader en de inzet van de Commissie voor Effecttoetsing verwacht te behalen, zullen worden gerealiseerd. Vanuit onze huidige rol als Adviescollege toetsing regeldruk geven wij in dit advies aan het kabinet en parlement een aantal aanbevelingen om de kabinetsaanpak aan te scherpen.

Deze aanbevelingen zijn toegespitst op (de realisatie van) de doelen die het kabinet zichzelf heeft gesteld. De komende periode brengen wij diverse strategische adviezen uit om te komen tot een merkbare vermindering van regeldruk, zoals een advies over vermindering van regeldruk door beter gebruik van overheidsregistraties en in het voorjaar van 2012 een advies over het systeem van kwaliteitsborging van het kabinet en de individuele ministeries. Actal wil daarmee bijdragen aan een samenleving waarin de overheid haar doelen verwezenlijkt en mensen zo min mogelijk door regels worden belemmerd.

Hoogachtend,

Collegevoorzitter,
J. ten Hoopen

Secretaris,
R. W. van Zijp

Advies Aanscherpen aanpak vermindering regeldruk

Inleiding

Uit de Voortgangsrapportages blijkt dat een deel van het reductiepakket wordt ingevuld met het doorzetten van oude maatregelen. Het is belangrijk dat het kabinet de reductiemaatregelen, die waren voorbereid, afrondt en invoert.

Bedrijven, burgers en beroepsbeoefenaren ervaren regeldruk. De herkomst van deze regels is voor hen niet relevant. Het is van belang dat de regeldruk merkbaar beperkt wordt. Dat doel vereist een integrale aanpak, waarbij verbetering van dienstverlening onmisbaar is. Samenwerking komt tot uitdrukking in de Bestuursafspraken 2011–2015 van Rijk, IPO, VNG en UvW, waarin is vastgelegd dat Rijk en medeoverheden de administratieve lasten voor burgers en bedrijven vanaf 2012 met minimaal 5% per jaar verminderen.

Rode draad in dit advies vormen de doelen die het kabinet zichzelf heeft gesteld om de regeldruk voor bedrijven, burgers en beroepsbeoefenaren te verlichten.

Vermindering administratieve lasten voor het bedrijfsleven

De totale administratieve lastendruk na de departementale herindeling bedraagt circa 7,5 miljard euro. Het kabinet heeft zich ten doel gesteld dat hier in 2015 een kwart vanaf is. Op dit moment heeft het kabinet een *netto* administratieve lastenverlichting van bijna 22% in het vizier. In de Voortgangsrapportage staat nog een groot aantal PM-punten dat nog moet worden ingevuld of berekend. Nieuw in de aanpak van het kabinet zijn de tussendoelen van een jaarlijkse daling van de administratieve lastendruk met 5%. Hiermee kan het kabinet voorkomen dat teveel maatregelen te ver doorschuiven in de toekomst. De tussendoelen geven het kabinet tijd om de gehele doelstelling nader in te vullen.

Wij adviseren in de komende Voortgangsrapportage aan de Tweede Kamer te melden op welke wijze 25% minder administratieve lasten voor bedrijven wordt gehaald.

Vermindering nalevingskosten voor het bedrijfsleven

Het kabinet wil de door het bedrijfsleven als hinderlijk ervaren bedrijfsvreemde nalevingskosten terugdringen en nieuwe nalevingskosten voorkomen. Voor deze kosten is geen nulmeting beschikbaar en het kabinet heeft om die reden ook geen procentuele reductiedoelstelling vastgesteld. Het kabinet wil de nalevingskosten als gevolg van nationale regelgeving met minimaal 200 miljoen euro beperken. Het kabinet laat de nalevingskosten als gevolg van Europese regelgeving buiten schot. De Voortgangsrapportage laat zien dat juist hier veel aandacht is geboden. Uit een eerste inventarisatie van het kabinet blijkt dat de nalevingskosten als gevolg van EU-regelgeving met 1,2 miljard euro kunnen toenemen.

Bedrijven hebben nalevingskosten en het maakt voor bedrijven geen verschil of deze kosten voortkomen uit regels uit Den Haag of uit Brussel. Het is van belang om nationaal een substantiële daling van nalevingskosten te bewerkstelligen en stevig in te zetten op een beperking van nalevingskosten die afkomstig zijn uit Europese regels.

Wij adviseren een verhoging van de ambitie om de nalevingskosten met netto 200 miljoen euro te beperken. Wij adviseren Europese regelgeving lastenlruwer te implementeren.

Vermindering regeldruk als gevolg van Europese regels

Eind 2010 hebben wij een advies uitgebracht over het verstevigen van de Nederlandse voorbereiding van interventies in Brussel om de regeldruk door nieuwe of herziene Europese regelgeving te beperken. Wij blijven samen met onze zusterorganisaties in andere lidstaten pleiten voor een structurele beteugeling van regeldruk die bedrijven, burgers en beroepsbeoefenaren ervaren als gevolg van Europese regels.

Het is van groot belang dat nationale koppen op Europese regelgeving worden voorkomen. Het kabinet gaat er vanuit dat een nationale kop regels betreffen, die uitgaan boven Brusselse regelgeving inclusief zogenaamde «kan-bepalingen». De regeldruk in Nederland kan dalen als het kabinet deze «kan-bepalingen» niet implementeert, maar alleen de verplichte onderdelen van bestaande of toekomstige Europese regelgeving.

Wij adviseren om «kan-bepalingen» in Europese regelgeving, die leiden tot hogere regeldruk, in beginsel niet te implementeren in Nederlandse regelgeving, tenzij er zwaarwegende redenen voor implementatie zijn.

Wij adviseren om de regeldruk, die voortvloeit uit implementatie van «kan-bepalingen» op zwaarwegende gronden, onder de nullijn te brengen en dus te compenseren.

Vermindering administratieve lasten voor burgers

De totale administratieve lasten voor burgers bedragen bij de start van het kabinet ruim 78 miljoen uren en 755 miljoen euro. Tot en met 2012 geldt er een nullijn waarbij de toenames met afnamen worden gecompenseerd. Het voornemen is dat na 2012 de administratieve lasten met 5% per jaar worden teruggedrongen. Uit de Voortgangsrapportage blijkt dat op basis van de nu beschikbare gegevens de administratieve lasten voor burgers in 2015 met 17% in tijd en 3% in kosten zullen zijn gedaald.

Wij adviseren in de komende Voortgangsrapportage aan de Tweede Kamer te melden op welke wijze de beoogde vermindering van administratieve lasten voor burgers gehaald wordt.

In de Voortgangsrapportage is vermeld dat de realisatie afhankelijk is van het daadwerkelijk invoeren van maatregelen en het gebruik door burgers van de mogelijkheden die de e-overheid biedt. Het kabinet verwacht dat de e-overheid in de huidige kabinetsperiode voor een reductie van ongeveer 7% in tijd zal zorgen. Gezinnen en uitkeringsgerechtigden zullen het meeste profiteren van de inzet van e-overheid doordat zij makkelijk online transacties kunnen doen en minder gegevens hoeven aan te leveren bij aanvraag van voorzieningen. Het kabinet tekent hierbij aan dat het realiseren van deze reductie afhankelijk is van het gebruik van de e-overheidsbouwstenen door overheid en burgers. De afhankelijkheid van het daadwerkelijk gebruik van ICT-bouwstenen maakt dit deel van de reductiedoelstelling en de beoogde verbetering van dienstverlening kwetsbaar.

De totstandkoming van de e-overheid biedt veel perspectief om de regeldruk te verlichten en vergt een sterke regierol. Actal heeft in dit verband in mei 2010 het advies *ICT-beleid en vermindering regeldruk* uitgebracht.

Wij adviseren u te voorkomen dat ICT-gebruikers uit het zicht verdwijnen. Wij adviseren om gebruikers niet alleen te betrekken

bij de ontwikkeling van ICT, maar ook om per relevant gebruikerssegment een aparte businesscase op te stellen.

Vermindering regeldruk voor professionals

Het kabinet streeft er naar om professionals meer ruimte te geven door onder meer de regeldruk te verminderen. Binnen de departementen van V&J, VWS, OCW en SZW komen hiervoor initiatieven van de grond. Actal wil graag bijdragen aan een brede beperking van regeldruk van professionals. In september 2010 verscheen het advies *Schoolleiders ontketend* en in oktober 2011 is het advies *Armslag voor de politieprofessional* uitgebracht. Wij bereiden momenteel een derde advies voor over de vermindering van regeldruk van verpleegkundigen.

Belangrijk in een stevige aanpak van regeldruk is de bewaking van nieuwe regeldruk als gevolg van nieuwe regelgeving. Dat vereist dat de regeldrukgevolgen van nieuwe voorstellen consequent in beeld gebracht worden en dat de professionals zelf hierbij betrokken worden. Zo wordt bereikt dat deze gevolgen volledig worden betrokken bij de beleidsafweging. Een structurele kabinetsbrede – netto – beperking van regeldruk vereist dat wordt ingezet op de effecten van bestaand én nieuw beleid.

Wij adviseren een kabinetsbrede netto reductiedoelstelling te hanteren voor de vermindering van regeldruk voor de professionals.

Wij adviseren professionals te betrekken bij de totstandkoming van nieuwe regelgeving, zodat de gevolgen voor de regeldruk al in de ontwerpfase kunnen worden getoetst.

Regeldrukarme decentralisaties

Binnenkort wordt het *Actaladvies bij het Wetsvoorstel werken naar vermogen* gepubliceerd. In dit wetsvoorstel staat een uitvoering door gemeenten en UWV. Jonggehandicapten met arbeidsmogelijkheden krijgen vanaf 2013 met de gemeente te maken. Jonggehandicapten zonder arbeidsvermogen moeten een uitkering bij UWV aanvragen. De Wajong blijft in gewijzigde vorm voor deze laatste groep jonggehandicapten bestaan.

De keuze voor een gescheiden uitvoering leidt tot grote gevolgen voor de regeldruk. Aan dossieroverdrachten van UWV naar gemeenten kan niet worden ontkomen. Door- en terugverwijzingen tussen de instanties zijn evenmin uitgesloten. Ook is er een risico op een dubbele medische keuring. Dit kan voorkomen worden door de uitvoering van de Wajong en de Wet werken naar vermogen in zijn geheel aan de gemeenten op te dragen en niet aan UWV en de gemeenten tezamen.

**Gegeven het in de Voortgangsrapportage vermelde streven naar regeldrukarme decentralisaties adviseren wij dat het kabinet voor de vijf decentralisatieterreinen (Wet werken naar vermogen, Begeleiding AWBZ, Jeugdzorg, «Ruimte, natuur en economie» en Water) inzichtelijk maakt:
wat de structurele én eenmalige gevolgen voor regeldruk voor bedrijven, burgers, beroepsbeoefenaren én (mede)overheden en uitvoeringstellingen.
wat het minst belastende alternatief is.**